

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravištvó je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

## O severni železnici

priobčil je „Ruski Kurjer“ dopis z Dunaja, katerega se nam zdi umestno prijaviti našim čitateljem, ker ima mnogo zanimivih podatkov in dobro osvetluje, kaj in kako se za kulisami godi. Dopis slove:

Jedna najzanimivejših tajnostij grof Taaffejeve vlade se je sedaj razkrila, in če tudi se na videz predmet te tajnosti dotika samo jedne strani politike sedanje vlade, — finančne politike, ali bolje rečeno odnošajev Taaffejevega ministerstva k avstrijske plutokratiji, nam vendar razjasnenje te tajnosti kaže uzrok tako dolgega obstanka te vlade, kaže nam sredstva, kako se dosega njena trajnost. To vprašanje je tem zanimivejše, ker avstrijski organi, katere vzdržuje vlada in plutokratija, o tem kar molé.

Poslednja 2 ali 3 leta so odnošaji avstrijske vlade nasproti borzi za vsega, kdor ni bil posvečen v intimne tajnosti vlade, bili prava zagonetka. Pri svojem nastopu sta Taaffe in Dunajevski začela ostro borbo z Dunajsko plutokratijo ali s tako imenovano Rothschildovo skupino, ki je do tedaj neomejeno gospodovala v Dunajskem finančnem svetu. Zato je vlada stopila v tesne zveze z „Union Général“, in znameniti Bontoux postal je važna oseba pri dvoru in glavni svetnik v finančnih in političnih vprašanjih; s pokroviteljstvom vlade bila je osnova „Länder-Bank“, in na vseh straneh se je začela javna borba proti „Rothschildovej skupini“. Ta ostra borba in sijajna zmaga Rothschildove skupine nad združenimi nasprotniki, ki sti gotovo bralcu še dobro v spominu, morala je postaviti brez dvombe Taaffejevo ministerstvo v jako težaven položaj k gospodom Dunajske borze, katere je tako energično skušala izpodkopati. Ta težaven položaj bil je tembolj neizogibljiv, ker je ministerstvo pri sedanjem finančnem stanju države leto za letom prisiljeno na borzi iskati denarja na posodo. Rothschildu in njegovem tovarišem bi ne bilo težko preprečiti, da bi vlada ne dobila posojil in bila prisiljena podati svojo ostavko. Pa k splošnemu začudenju finančnega sveta se nič takega ni prigodilo. V 1882. letu izdano rento pokupil je vso in po jako visokem kursu

zavod Rothschildov, — tukajšnja „Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe“.

In od tega časa se dobri odnošaji vlade z Rothschildi neso več rušili. To je bilo tem čudnejše, ker se politične tendence Dunajske plutokratije se naravnost križale z notranjo politiko sedanje vlade; predstavitelji Rothschildove skupine nikdar neso opustili priložnosti izjaviti po svojih časopisih, v raznih javnih zborih, in privatnih razgovorih svoje polne solidarnosti z opozicijo in svoje antipatije do sedanje vladne sisteme. Vsakemu je bilo očividno, če ne gledé na politično nasprotje Dunajska plutokratija podpira Taaffejevo ministerstvo, in mu daje potrebni kredit, da tega ne dela „pour les beaux“ grofa Taaffeja, ampak zaradi kakih koncesij, katere jej daje vlada, sploh zaradi kakih materialnih koristij. Tako je bilo samo to glavno vprašanje, v čem obstojé te koristi, in ta tajnost, ali vsaj jeden njen del se je nedavno odkril. Največji finančni zavod Rothschildove skupine je družba severne železnice, zgrajene v 1836. letu, katere koncesija poteče v 1886. letu. Ta železnica — zvezujoč z jedne strani Dunaj z vzhodno mejo, z druge strani z Brnom, Prago in severno mejo, — je jeden najglavnejših virov dohodkov Rothschildove skupine. Za gradjenje te železnice in njeno vzdrževanje uložilo je društvo 78 milij. gold., a poslednjih 48 let dobilo je, če se ne uštevajo odstotki, dividend za 240 milij. gold. Za samo 1883. leto ima društvo dati akcionarjem dividend za 15 milij. gold.

Pa razen dohodkov, ki jih prinaša, ima ta železnica za Rothschildovo skupino še ogromno važnost v tem obziru, da jej faktično daje možnost neomejeno gospodariti s tržnimi cenami najvažnejših surovin avstrijske obrtnije — železa in premoga in najvažnejših predmetov trgovine — žita, sladkorja in živine.

Velika večina premogovih in železnih rudnikov na severnem Českem in Moravskem je v rokah Rothschildov, Gutmannov, Königsbergov, in drugih drugov Rothschildovih, ter so zvezani ti rudniki z raznimi stanskimi progami severne železnice, tako je ves Dunajski trg za železo in premog v rokah Rothschildov in drugov. V kakej širokej meri ona po-

rablja svoj monopol, vidi se na primer iz tega, da je premog na Dunaji za 30% dražji, kakor v Berlinu, dasiravno je Berlin za 200 vrst dalje od premogovih jam, kakor Dunaj od Ostravskega premogovega bassina, od kodar prihaja k nam premog. Še jasneje se razvidi to iz Dunajskih žitnih cen. Ko se v Galiciji rž prodaja od 4 1/2 do 5 gld. kvintal, prodaje se na Dunaji po 9 gld., in to prihaja samo od visokih tarif severne železnice. Stvar je prišla tako daleč, da so poslednja leta žitni trgovci v Galiciji rajši pošiljali žito v Rorschach in Lindau na Bodenskem jezeru, in še celo v južno Francijo, nego na Dunaj, ker je tako prevažanje bilo za 60% ceneje.

Navel sem te činjenice samo zato, da pokažem bralcem, kako finančno silo ima to društvo v sebi, in kako važnost mora imeti za Rothschildovo skupino.

Kakor je že zgoraj omenjeno, poteče obrok koncesije severne železnice v marci 1886. leta, in ves Dunajski finančni svet je že več mesecev se vznemirjal, pričakujoč, kako se reši to vprašanje, kako bo s to železnico. Pogoji koncesije so taki, da po preteku obroka železnica preide v državno lastnino. Po razlaganju delničarjev ostane železnica last društva, in društvo je zavezano poganjati se za novo koncesijo. Naj bode že kakor koli, nikdo ni sedaj dvojil, da je Rothschildova skupina bila v zavedi podaljšanja privilegija severne železnice popolnem zavisna od dobre volje vlade. Pa tudi ni nikdo dvojil, da vlada porabi sedanjo priliko, da postavi meje temu za vso državo škodljivemu monopolu plutokratičnega zavoda, katerega brez vsakega pretiranja moremo primerjati s „Compagnie des Indes.“ Vsi so nepotrpežljivo pričakovali rezultata teh pogajanj, z začetka se je stavilo v zbornici nekaj interpelacij zaradi tega vprašanja, pa na vse se je trdovratno molčalo. Naposled je samo vodstvo severne železnice objavilo rezultat teh dogovorov, ko ga je predložilo zboru delničarjev v pretres; ti rezultati bili so popolnem nepričakovani: koncesija severne železnice podaljšala se je do 1966 leta (t. j. za 80 let) s tem, da ima čez 24 let vlada pravico, od družbe kupiti železnico. O pravu lastništva države na

## LISTEK.

### Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

XV. Poglavlje.

Poljubovalni obred.

(Dalje.)

Drugi dan on ni nič pokazal, da sumniči Heleno. Bil je ž njo prijazen in laskav kakor poprej. Le včasih, kadar ni videla ona, zježil je bojar obrvi, in grozno pogledal Heleno. Strašne misli so rojile takrat po glavi Družini Andrejeviču. Premišljeval je, kako bi poiskal svojega sovražnika.

Minuli so štirje dnevi. Morozov je sedel v lesenej sobi za hrastovo mizo, na mizi je ležala knjiga, vezana v rudeč baržun, s srebrnimi zaponkami in gumbiči. Pa bojar ni mislil na čitanje. Njegove oči so begale po vrstah s pisanimi začetnimi črkami in drugimi olupšavami nadičenih stranij, njegove misli so pa brodirale od ženine stanice do vrtno ograje.

Prejšnji dan se je vrnil Serebrjani iz slobode, in obiskal je po danej obljubi Morozova.

Helena je objavila ta dan, da je bolna in cel dan ni odšla iz sobe. Morozov ni nič premenil svojega obnašanja z Nikito Romanovičem. Pozdravljajoč ga s srečno povrnitvijo in gosteč pridno dragega gosta, skušal je najti na njegovem obrazu znamenja izdajstva. Serebrjani bil je zamišljen, pa priprost in odkritosrčen kakor poprej; Morozov ni mogel ničesar zepaziti.

To je on premišljeval zdaj, sedeč za mizo pred odprto knjigo.

V njegovem premišljevanji ga je motil prišedši sluga, pa zagledavši mračno čelo Morozovo, se je spoštljivo ustavil. Morozov ga je vprašal s pogledom,

— Milostljivi gospod, — rekel je sluga, — carski ljudje gredó. Vodi jih knez Afanasij Vjazemski; zdaj so že blizu; ali jih ukazeš vsprejeti.

To trenutje zaslišal se je boben, na katerega je z usnjatim korobačem tolkel naprej jahajoči blapac, da bi razgal ljudi in napravil pot pred gospodom.

— Vjazemski gre k meni? — zaklical je Morozov. — Kaj mu je prišlo na misel? Morda pojde mimo. Stopi k vratom in počakaj! a če on pride semkaj, povej mu, da moja hiša ni krčma, da jaz ne poznam opričnikov ter ne jem ž njimi kruha in soli! Idi!

Sluga se je obotavljal.

— Kaj še? — vprašal je Morozov.

— Bojar, tvoja volja mora biti tudi moja volja, a jaz ne povem tega Vjazemskemu!

— Idi! — zakričal je Morozov, in udaril je ob tla z ного.

— Bojar! — rekel je hišnik, ki je pritekel k Morozovu, — knez Vjazemski z opričniki bliža se našim vratom! Knez govori, da ga je poslal sam car.

— Car? Ali ti je on povedal, da ga je poslal sam car? Odprite na stečaj vrata! Podajte kruha in soli! Vsa družina gre naj naproti carskemu poslancu!

V tem se je bobnanje vedno bolj bližalo. Kakih dvajset jezdecov, njim na čelu Afanasij Ivanič na temnorujavkastem žrebeci, s srebrom obšito opravo, prijezdilo je na dvorišče Morozova. Knez bil je oblečen v bel kaftan iz atlasa. Iz za nizko urezanega vratnika videl se je vratni kinč iz biserov pri srajci. Biserne zapestnice raztegovale so široke rokave kaftana, prepasanega z rudečim svilnatim pasom z dvema visečima koncema z zlatimi resami, na rokah imel je po strani zapete lične rokavice. Baržunaste hlače zabasane so bile v rumene saffjanaste čevlje s srebrnimi podkovami, z biseri obšitimi golenicami, ki so v mnogoštevilnih gubah segale do srede meč.

to železnico sedaj — še govora ni. Zato se pa družba zaveže vladi plačati 17 milijonov goldinarjev, ponizati tarife do visokosti tarif državnih železnic (kar pa ni nikakoli dobrota, kajti tarife na železo, premog, meso, žito in sladkor so na zapadne železnice, ki je v državni oskrbi, jako visoke, in ti predmeti se največ po severni železnici vozijo) in nazadnje zgraditi nekaj stranskih železnic, katere bodo prinašale ogromne koristi severni železnici samej. Ostale točke pogodbe so manj važne.

To pogodbo mora še potrditi državni zbor, pa ni najmanj dvojbe, da se bode potrdila, kajti zato bosti napeli vse sile vlada in Rothschildova skupina.

Tako bode monopol, ki je 50 let dušil v svojih železnih krempljih avstrijsko obrtnijo, tlačil producente in konsumente, in prinašal dobiček samo nekoliko de-eticaric kapitalistov — podaljšal za daljših 80 let, in za to ceno kupilo je ministerstvo grofa Taaffeja možnost brez ovire delati nova posojila za pokritje vsakoletnih primankljajev, in tedaj možnost dsljšega obstanka. Take ogromne cene pa sedanje ministerstvo gotovo ni vredno.

### Narodnostne razmere na Hrvatskem.

Po poročilih statističnega urada hrvatske deželne vlade o ljudskem številjenju leta 1880 biva na Hrvatskem in v Slavoniji s Krajino 1.712.355 ali 90,48% Hrvatov in Srbov, 83.139 (4,40% Nemcev, 41.417 (1,19% Magjarjev, 20.103 (0,66% Slovencev, 14.584 (0,77% Čehov, 9078 (0,49% Slovakov, 2817 (0,15% Rusinov, 2404 (0,12% Lahov, Poljakov 485 (0,03%), Rusov 6 (0,00%), Bolgarov 66 (0,01%), Rumunov 2044 (0,10%), Ciganov 3482 (0,18%), govorečih druge jezike pa 512 (0,03%). Po statističnih datih z leta 1851 in 1869 bilo je v vsej Hrvatski: 1.782.094 (96,01%) Hrvatov ali Srbov, 40.889 (2,20%) Nemcev, 15.000 (0,80%) Magjarjev, 2000 (0,10%) Lahov, 6800 (0,36%) severnih Slovanov; 3000 (0,16%) Slovencev. Število Hrvatov se je tedaj na 90% pomanjšalo, število prebivalcev vseh drugih narodnosti se je pa več kakor podvojilo. Od 1.892.499 prebivalcev govori jih 130.146 kak drug nehrvatski ali nesrbski jezik. Od teh jih je dve tretjini Nemcev in Magjarov; jedna tretjina ostane na druge narodnosti, in med temi je največ Čehov in Slovencev.

Ravno tako v provincijalnih kakor krajiških okrajih pojmlje po odstotkih število hrvatsko-srbske narodnosti od zapada proti vzhodu. Če se po razločku med najvišjimi in najnižjimi odstotki hrvatsko-srbske narodnosti razdeli to hrvatsko ozemlje v osem skupin, pripadajo v prvo skupino (čez 99%) vsi okraji Ličansko-Otočanske, Ogulinsko-Slujinske in Banske polkovnije (izvzemši okraj Dvorski, kjer rudokopi znižujejo oostotke) in Reška podžupanija; v drugo skupino pripadajo (95 do 99%): podžupanija Delniška, županija Zagrebška, Kriška, Vraždinška in Belovarska; okraji Dvor, Novska, Gradiška, Orjovac in Garčin; v tretjo skupino (90 do 95%): podžupanija Požega in okraj Županje; četrto (85 do 90%) okraj Mitrovica; peto (80 do 85%) podžupanija Djakovar, okraj Vinkovce; šesto (75 do 80%) podžupaniji Osek in Ruma; sedmo (70 do

75%) podžupanija Virovitica, okraj Pazva in v osmo (65 do 70%) podžupanije Vukovar in Pakrac.

Po vsej pravej Hrvatski bivajo večinoma sami Hrvatje. Druge narodnosti, so — razen českih naselbin v Pakraški in Kriški podžupaniji — zastopane le v mestih. Drugačne razmere so pa v Slavoniji. Skoraj povsod nahaja se nad 10% Nehrvtov. Največ naseljenec je pa v Pakraški in Vukovarski podžupaniji, kjer so cela sela Nemcev, Madjarjev, Slovakov in Rusinov, najmanj tujih pri seljenec je v Gradišanski in Brodski polkovniji. Tudi v slavonskih mestih so razmere jako neugodne za Hrvate in Srbe. V Oseku, Zemunu in v Rami zgubilo je domače prebivalstvo že absolutno večino.

Nemcev ni v nobeni pravej hrvatski županiji in pravej hrvatski krajiški polkovniji polen odstotek. V Slavoniji so pa tako-le razdeljeni: v Poženski podžupaniji jih je 5,15%, Djakovaški 4,47%, Pakraški 10,30%, Virovitiški 10,93%, Rumske 13,27%, Oseški 13,28%, Vukovarski 15,10%, v Garčinski polkovniji 1,05%, v Zupaniški 1,8%, Mitroviški 4,81%, Zemunski 5,08%, Vinkovski 10,87%, Pazuški 14,68%. V mestih so Nemci jako dobro zastopani. Največ jih je v Oseku (49,28%), potem v Petrovaradinu (36,59%), Zemunu (44,39%), in Rumi, kjer je nad polovico Nemcev (55,29%), v Zagrebu je 2678 (9,43%) Nemcev.

Madjarjev je v pravej Hrvatski še manj, kakor Nemcev. Jdina izjema je Koprivniška podžupanija s 2,19% Madjarjev; pa tudi tukaj jih je nad polovico v na oni strani Drave ležeči vasi Zdali in občini Virje. Pa tudi v Slavoniji je manj Madjarjev, kakor Nemcev. Največ jih je v podžupanijah Požega 1,24%, Djakovo 6,35%, Osek 2,42%, Vukovar 8,93%, Ruma 9,11%, Virovitica 14,89%. Ravno tako je v nekaterih mestih nekaj odstotkov Madjarjev, nad 5% vender le v Oseku, Brodu in Petrovaradinu.

Izmej slovanskih rodov so najbolj zastopani Slovenci, več nego 20000 prebivalcev govori ta jezik. Od teh jih je 1500 delalcev v slavonskih gozdih, drugi so pa prebivalci ob kranjski in štajerski meji. Nikjer pa ni toliko Slovencev, kakor v Zagrebu, kjer se je upisalo 3885 Slovencev, največ so uradniki, obrtniki, tovarniški delalci in posli s Kranjskega. Najstareše česke naselbine so v Belovarski in Kriški podžupaniji, kamor so se že Čehi priselili 1826. l. Pozneje se je več Čehov naselilo v Pakraški in Virovitiški podžupaniji. V mestih jih je tudi nekaj odstotkov in sicer: v Belovaru 5,33%, Požegi 6,64%, Sisku 2,21%, Zagrebu 1,92%.

Slovaške, rusinske in rumunske naselbine so v podžupanijah Virovitica, Vukovar in okraji Pozva. Lah so raztreseni po vsej deželi; številke o Ciganih neso zanesljive, ker so pri nekaterih ciganski, pri drugih pa zopet rumunski, madjarski ali hrvatski jezik zapisali za materni jezik. Cigani so tudi raztreseni skoraj po vsej deželi. V Cetinu v Slujinske polkovniji je 40 ciganov, rojenih na otoku Korfu dalo upisati grščino, v Zemunu pa 139 židov španjščino za materni jezik.

## Politični razgled.

### Notranje dežele.

V Ljubljani 11. aprila.

Oni deželni zbori, kateri so bili lani obnovljeni, sklicali se bodo v začetku poletja, takoj po sklepu državnega zbora, oni pa, za katere bodo letos nove volitve pa po volitvah konci poletja ali začetkom jeseni.

Volilna komisija za nove volitve v Praško trgovsko in obrtno zbornico je sestavljena in Čehi imajo za jeden glas večine.

Poljski poslanci se neso nič kaj zadovoljni vrnili na velikonočne počitnice. Upali so, da bodo vsaj nekaj volilcem prinesli domov za pirube, pa nade jih je goljufala, decentralizacija železnic se še ni vsprejela v državnem zboru, ravno tako tudi ne zadeva gališke deželne odveze. Zdi se jim, da so jih premalo podpirali drugi desničarji. Zato poljski listi zopet zahtevajo, da se razpusti državni zbor, ker v tej sestavi ne more ničesar dogati, kar bi Poljakom ugajalo. Poljaki so vajeni vselej kaj prinesiti svojim volilcem domov, in to ne samo pod to vlado, ampak tudi pod prejšnjimi, ko bi pa bili tolikrat prevarani, s praznimi nadami vračali se domov, kakor mi Slovenci, bi jim ne bilo tako težko. Mi smo pa že vajeni, da nam poslanci nič drugega ne prineso, kakor nove davke, zato se pa toliko ne pritožujemo.

Volovska borba med Dunajsko in ogersko vlado še ni končana. Ogrji zahtevajo, da se kar prekliče ona naredba spodnje-avstrijskega namestništva. Ogerski komisariji in ogerski minister Szechenyi ostanejo še na Dunaji, kar kaže, da se vendar na obeh straneh upa doseči kako sporazumljenje. Ogerski listi pa kar naravnost zahtevajo, da Tisza odstopi, ko bi ne mogel prodreti z ogerskimi zahtevami na Dunaji.

V nedeljo bode velik shod ogerskih Srbov v veliki Kikindi. Ta shod ima odločiti, ali Srbi ostanejo pri narodno-političnem programu s 1869 leta, katerega je zastopal Miletič, ali se oprimejo programa, katerega je proglasila srbska konferenca v Pešti, ter priznajo avstro-ogerski dualizem, proti kateremu so se dozdaj borili. Ta ljudski shod bode gotovo jako mnogobrojno obiskan, ker se ga sme po starem srbskem običaji udeležiti vsak polnolenen Srb.

### Vnanje države.

Vse evropske velevalsti razen Rusije izrekle so se za podaljšanje Vogoridesovega guvernerstva v vzhodni Rumeliji. O tem pa neso vse vlasti jedine, kdaj da poteče obrok sedanjega guvernerstva. Nekateri štejejo od 26. aprila, ko se je Porta odločila Aleko-pašo imenovati guvernerjem, drugi pa od 17. maja, ko mu je izročilo dotični ferman. Rusija se drži poslednjega mnenja in hoče s tem pridobiti časa, da bi ga izrinila.

Francoski ministerski predsednik Ferry je izjavil predvčeraj v komisiji za madagaskar zadeve, da so se pogajanja s Hovasi pretrgala. Contre-admiral Miot, ki se je odpeljal na Madagaskar, dobil je povelje zavesti več krajev na zapadnem obrežju. Minister pomorstva bode zahteval potrebne kredite, ko se snide zbornica.

Rumunski ministerski predsednik umaknil je svojo ostavko. Saj bi res bil mogel strašno trdovraten biti, ko ne bi bil tega storil, ko mu je zbornica vse privolila, kar je zahteval.

Projekt, da se znova skliče pruski državni svet se je zopet za nekaj korakov približal svojemu uresničenju, pruski ministri so izjavili o tem svoje mnenje. Liberalni krogi se bojé, da se bode državni svet uporabljal zato, da bode pomanjševal upliv ljudskega zastopstva in državnega ministerstva.

Vrhu kaftana imel je ogrnen lahak svilnat letni plašč zlatorumene barve, na prsih zapet z dvojno demantno zaponko. Knezovo glavo pokrivala je kapa z gibkim peresom iz bliščečih dragocenih kamnov, ki se je zamajalo pri vsakem gibanju, igrajoč s solnčnimi žarki. Črni kodri Afanasija Ivaniča mešali so se z njegovo kratko in kodrasto brado. Lahke brke neso napravljale na zgornji ustni črtni pasu, a samo temno senco. Postava Vjazemskega bila je visoka in krepka, videti je bil mlad in vesel.

Po tedanjem običaji peljali so za njim konjariji peš šest konj, popolnem opravljenih: jeden je bil črn, jeden rumenkast in belolisast, jeden siv, trije so pa bili čisto beli. Na konjskih glavah majala so se pisana peresa, na hrbtih imeli so pisane zverinske kože, ali suknene čabake in oklepe, posute z dragimi kameni, in vseh šest je lepo ubrano zvonilo po potu z mnogimi zvončki, in prerezanimi zlatimi jabolki, in visečimi po obeh straneh z zlatimi grozdi.

Ko je prišel Družina Andrejevič, skočili so Vjazemski in opričniki s konj.

Morozov šel jim je z zlatim krožnikom naproti, a za njim so šli znanci, držalci in bojarški hlapci.

— Knez, — rekel je Morozov, — tebe je poslal k meni car. Vsprejem s kruhom in soljo tebe in tvoje! Sivi lasje pali so na oči bojarju, ko se je globoko priklonil.

— Bojar, — odgovoril je Vjazemski, — veliki car velel mi je tebi naznaniti njegov ukaz: Bojar Družina Andrejevič! car in veliki knez Ivan Vasiljevič ti je vse odpustil in velel sueti s tvoje glave znamenje njegove jeze, in ti bodeš kakor poprej užival carsko milost, služil velikemu vladarju in pisal se po svoji časti.

Govoreč utaknil je Vjazemski jedno roko za pas, z drugo pogladil brado, ponosno se je postavil in uprl oči v Morozova, pričakoval je njegovega odgovora.

V začetku govora pal je Morozov na kolena. Uzdignili so ga držalci za roke. Bil je strašno blede.

— Da blagoslové sveta Trojica in Moskovski čudotvorci našega velikega carja! — zaklical je s tresočim glasom: — da podaljša neskončno dobrotljivi in milostljivi Bog njegove carske dneve! Nesem pričakoval tebe, knez, pa ti si poslan od carja v mojo hišo! Stopite v mojo hišo, gospoda opričniki! Jaz grem opraviti zahvalno molitev, potem pa pridem k vam pirovat do pozne noti.

Opričniki so šli v hišo.

Morozov je poklical hlapca.

— Usedi se na konja, teci k Serebrjanemu, sporoči mu moj poklon, in povej mu, da prosim priti obhajati z menoj današnji dan, car mi je skazal veliko milost, preklical je svojo jezo!

Oddavši ta ukaz, odpeljal je goste v hišo, in odpravil se čez dvorišče v domačo kapelico: pred njim šli so znanci in držalci, a za njim mnogoštevilni hlapci. V hiši ostal je samo hišnik, in kolikor jih je bilo treba za prislugo opričnikom.

Podali so nekaj jedij in pijače, obed pa so še le pripravljali.

Kmalu prišel je Serebrjani, spremljevan od mnogih znancev in hlapcev, kajti tedaj bilo je sramotno, če bi se bil bojar v kakej važnej zadevi kam podal sam, ali pa le z maloštevilnim spremstvom.

Miza je bila že pogrnena, sluge so ostali na svojih mestih, vsi so pričakovali gospodarja.

Ko je opravil molitev Družina Andrejevič, prišel je v krasnej obleki, suknemem kaftanu, s sobolovo kapo v roki. Sivi lasje bili so ravno pristriženi, brada skrbno razčesana. Poklonil se je gostom, in ti so se mu poklonili in useli se za mizo.

Začel se je slavnostni pir, zazveneli so kupice

**Turška** vlada je v 8. dan t. m. izročila grškemu patrijarhu novi berat z lastnoročnim sultanovim podpisom, ki potrjuje vse pravice, katere je poprej uživala pravoslavna cerkev.

## Dopisi.

**Z Dunaja** 10. aprila. [Izv. dop.] Če je kdo iskren rodoljub slovenski, kako se veseli nad vsakim, marsikdaj celo neznatnim uspehom, ki ga pribori katero koli plemu slovansko. Nekaka nepopisljiva zadovoljnost poloti se ga, čutila navdušenosti ognjevitosti, poguma in srčnosti, vztrajnosti in odločnosti se ga poprimejo. Dasi ima včasih nevespeh v boji trdem a svetem za milo majko Slavo, dasi se mu včasih roga ljubi neprijatelj, dasi ga včasih celo zapušča ta ali oni, ki si je tudi bil pridejal pridevek iskrenega rodoljuba, vendar ne omaguje, temveč tem pogumnejši stopa na bojno pozorišče, svest si, da se bojuje za stvar pravično, za narodne bisere, za teptane pravice naroda svojega, kateremu posvetil je svoje najboljše moči. Kako hvaležni so takim možem narodi, vidimo iz dogodivščin prošlosti, opazujemo pa tudi v sedanjosti. Stavijo jim spomenike, njih slavna imena proslavljajo na ta ali oni način; v velikanskih slavnostih spominjajo se njih sijajnih dejanj; krepak mladenič, sivolas stariček, brdka devica, stara žena — vsi se grejejo pri žarkem ognju tako čistega rodoljuba. — Da, čisto rodoljubje! Kako si krasno, kako plemenito! Ne mami te zlato tele, ne mika te bogastvo; ne slepijo te zvezdice zlate, ne vabi te laskava beseda vsacemu principu služočega dostojanstvenika, priplezavšega po ovinkih in zatajevanji narodnosti svoje do kojega koli krmililca. — A kam sem zašel! Stavil sem si celo drug namen, nego poveličevati čisto rodoljubje! Slučajno sem mislil na razmere v središču premile mi domovine. I to je uzrok, da sem postal tužen, da sem počel misliti o čistem rodoljubju. — Pisati pa sem hotel nekaj o Dunajskih Slovanih ali Slovanih na Dunaji, kakor že hočete. Nesem sicer podučen o vseh razmerah v metropoli avstrijske živčih Slovanov, ali kolikor sem mogel, sem opazoval. To opazovanje je velike koristi za rodoljuba katerekoli narodnosti. Kajti tu imaš pred seboj brata iz severa in juga, od vzhoda do zahoda. In če si se s katerim seznanil ter mu povedal, da si Slovenec, koj te začne izpraševati: Kako ste Slovenci? Je-li napredujete ali nazadujete? Kdo so Vaši voditelji? Kje se Vam godi najtrše? Kaj je z Vašim slovom? itd. Pozdravljamo se navadno slovanski; tudi ako se predstavljamo, poslužujemo se še slovanščine. Če pa pričnemo razgovor o katerem predmetu, služi nam „mejnarodni slovanski jezik“ — nemščina. To so redki slučaji, da govorita dva Slovana raznega plemena v slovanščini, posebno če sta eden iz severa, drugi pa iz juga. Slovenci, Hrvatje, Srbi in Bolgari govoré lahko vsak v svojem jeziku in razumejo se prav dobro mej seboj. Ravno tako je mej severnimi Slovani. Poljak razume dobro Čeha, Slovaka, Rusina. Kar me je zelo veselilo, je to, da, kakor hitro jih je od jednega plemena po več skupaj, govoré vsi v materinščini. Posebno se v tem odlikujejo Čehi, Poljaki, Rusi, Hrvatje, Srbi. Manj pa Slovenci, posebno štajerski silno radi mej seboj zlobodrajo nemški. Pravilo se

in vrčki, in z njimi vkupé zvenelo je drugo rožljanje, neumestno z zvuki veselega pira. Rožljalo je pod kaftani opričnikov skrito orožje.

A Morozov ni slišal tega nesrečo obetajočega rožljanja. Druge misli so navdajale njegovo dušo. Neko notranje čuvstvo mu je reklo, da njegov ponočni razžaljivec pije z njim za jedno mizo in bojar izumel je nazadnje sredstvo, kako ga odkriti. To sredstvo bilo je po njegovem mnenju zanesljivo.

Že mnogo kupic so izpraznili gostje; pili so na zdravje carja in carice in vse carske hiše, pili so na zdravje metropolita in vse duhovščine; pili so na zdravje Vjazemskega, Serebrjanega in prijaznega hišnega gospodarja; pili so na zdravje vsakega gosta posebe. Ko je že vsem bilo pito na zdravje, ustal je Vjazemski in predlagal je piti na zdravje mlade bojarinje.

Tega je tudi pričakoval Morozov.

— Dragi gostje, — rekel je, — ni lepo piti na zdravje gospodarice, če je ni poleg! Idite, — nadaljeval je, obračaje se k svojim gostom, — pojdite po bojarinjo, da pride pogostit goste s svojima lastnima rokama.

— Dobro, dobro! — zašumeli so gostje, — brez gospodarice še medica ni sladka!

mi je, da marsikateri slovenski štajerec, ako pride na vseučilišče, ne zna dobro slovenski. Svojega materinega jezika naučé se še le mej Kranjci, ki navadno mej seboj govoré slovenski. Tu slišiš razne dijalekte ali narečja: gorenjščino, dolensjščino, notranjščino, izmej teh pa tudi lahko sodiš, iz katere doline, da, celó župnije da je, če si dobro veš v podnarečjih. Človeka pa včasih silno uho boli, koliko se rabi tujk mej temi drugače izobraženimi ljudmi v slovenskem razgovoru. Tujke so prave spake in naša mladina naj slednjič jedenkrat na to misli, da jih iztrebi. Drugače morajo tujci res misliti, da je naš krasen in bogat jezik reven in slabozvuk. Kar se govori, naj se govori čisto, brez zlobodre. Slišal sem večkrat na Dunaji, kako so govorile Slovenke. Notranjke bolj čisto govoré, kakor Ljubljankanke, če ravno so slednje morda bolj izobražene. Tudi so nekako ponosne, da so „Ljubljanske“ krvi, kakor da bi ona res kaj posebnega bila. Veselje pa vendar prešine človeka, ako čuje Slovenko. Tako milo, blagozvučno, a tudi jedrnatost in krepko vam doni iz njenih ustnic slovenščina. Zato sem zelo vesel, da sem Slovenec, če ravno bi bil včasih raji Hrvat ali Srb. Zakaj, to bodem še kasneje jedenkrat povedal.

J. Lekšunov.

**Iz Trsta** 10. marca. [Izv. dop.] Naši irredentovci so praznovali v nedeljo 6. t. m. rojstni dan Oberdanka. Da pa so Tržačani opozorjeni, užgali so v ulici zraven vojašnice petardo, da je počilo prav debelo, pa škode vendar ni bilo nobene. — Drugi junaški čin pa je bil ta, da je neki lahonski figa-junak ustrelil skozi okno v šolo kadetov, pa tudi nobenega zadel. To je bil morda tisti lahonski lovec, ki je v jeseni na Krasu kupil živega zajca, katerega mu je kmet na vrvcu privezal, da ga ustrelji, ako ne, kdo bi mu veroval, da ga je ujel; pa ko je streljal v zajca, prestrelil je vrvcu in — zajec je bil prost ter utekel čez hrib. — Da se je irredenta začela bolj gibati, ni čuda, saj ima dovolj zveze z Italijo. Nje aposteljni se vedno vozijo iz Trsta v Videm in narobe, v Italiji imajo pa po Fambrijevi brošuri dovolj netila, da stvar ne zaruja. — Orkester Milanskega gledališča Scala imel je tudi, ko se je domov vračal, neko zadostenje. Napravili so mu neodrešeni lahončiči iz Istre, Trentina in Trsta demonstrativno ovacijo, katera pa je bila po previdnosti laške vlade prestrižena. Tržaški emigranti v Milanu naročili so velik lavorjev venec s trakom, ker si pa neso upali v Tržaških barvah podati venec orkestru, naredili so črn trak z napisom. Dragi bralec, kaj ne, da je ovacija in pa žalost pravi kontrast naših na duhu bolnih lahončičev, katerih imena so na it? Laška vlada je to izvedela ter konfiscirala venec in trak, in orkester, pri katerem je nad 40 Čehov, ostal je brez ovacije. — Kakor kaže, razveselila bode nas irredenta še večkrat s kacam pokom zvečer v spremembo miru, pa saj tukajšnja vlada ni posebno občutljiva za take burke. Mi Slovenci sicer stvar od strani gledamo in sodimo, saj proti nam ti patroni nikdar javno ne demonstrujejo, ker pozna slovensko pest.

V torek zvečer prerezal je nek zločinec na stari cesti proti Opčinam svojo ženo vrat. Morilec Krt bil je doma s Krasa in je, kakor se je čulo, pred 14 dnevi oropal cerkev blizu Komna. Ker je

pa policija v ponedeljek preiskavala njegovo stanovanje, našla je več ukradenih stvari. V torek zvečer pozval je po neke baburi svojo ženo na omenjeno cesto, rekoč, naj mu prinese obleko seboj. Žena, ki ni ničesa slabega slutila, šla je s svojo teto tja in mu izročila obleko. Pri tej priliki pa je Krt odstranil teto in ko je bil sam z ženo in svojim tovarišem, prerezal jej je vrat. Žena se je silno branila, kajti po rokah je vsa prebodena in prerezana. Zvečer je prišla komisija in našla truplo na tleh ter popisala dogodek, truplo pa so prenesli k Sv. Justu v mrtvašnico. Ko to pišem, zločinca še nema policija v pesteh, brzojavili so na vse kraje in ne bode dolgo, da ga zasačijo. Krt je bil že zaradi tatvine na 18 mesecev teške ječe obsojen, mej tem časom pa je brat njegov imel intimno zvezo z njegovo ženo, kakor se splošno govori, katera ni brez nasledkov ostala. Krt, misleč, da ga je žena ovadila policiji, in ker je bil ljubosumen, umoril jo je na gori navedeni način.

S parnikom je v sredo večer odplulo v Benetke mnogo odlične gospóde, in sicer 30 dijakov iz Dunajske politehnike, potem feldmarsallajtenant Tiller z obitelji, baron Teschenberg s soprogo, baron Leitenburg in sekcijski svetnik v ministerstvu, dr. Pozzi, kakor tudi baron Scaglia. Na molo San Carlo poslovili so se od njih ob 12. uri po noči tukajšnji dostojanstveniki.

## Domače stvari.

— (P. n. gospodom volilcem Ljubljanskimi!) Za dopolnilne volitve v mestni zbor bode shod volilcev III. razreda na velikonočno nedeljo 13. t. m. dopoldne ob 10<sup>1</sup>/<sub>2</sub> uri, shod volilcev II. razreda v ponedeljek 14. t. m. tudi ob 10<sup>1</sup>/<sub>2</sub> uri, shod volilcev I. razreda pa v torek 15. t. m. ob 1<sup>1</sup>/<sub>2</sub> 7. uri zvečer. Vsakokrat v čitalnični dvorani. Naj se gg. volilci teh shodov mnogobrojno udeležé.

— (Presvetli cesar) daroval je 100 gld. za orgle v Škofitah blizu Vrbe, 100 gld. pa za razširjenje ubožnice v Gradeci na Koroškem.

— (Imenovanje.) Za izpite o podkovstvu imenovani so: Gosp. dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški vodja podkovalnice v Ljubljani, predsednikom, g. Ferdinand Gaspari, c. kr. okrajni živinozdravnik v Postojni in g. Eduard Schlegl, učitelj na podkovalnici, članoma izpraševalne komisije za dobo jednega leta.

— (Imenovanje.) — Naš rojak Matija Valpotič, učitelj na gradjanskej učilnici v Sisku, imenovan je knjižnim učiteljem pri deželnej kaznilnici v Lepoglavu.

— (K kmeti ki ênketi) so zraven že omenjenih gospodov še povabljeni: Martin Bavdek, župan na Udmatu; Vinko Ogorelec, župan na Škofelci; Josip Potepan, župan v Dolnjem Zemonu; Janez Levec, župan v Mengišu; Aleks Valjavec, župan v Bistrici.

— (Od kod?) Tako se je morebiti marsikdo vprašal, čitavši v listih vest, da bode deželne sodnije predsednikom v Ljubljani imenovan dr. Leitmaier. Od kod so listi to dobili? V tukajšnjih krogih prevladuje mnenje, da je to nekdo storil

Čez malo časa prikazala se je Helena v dragem sarafanu, spremljana od dveh hišen, držala je v rokah čašo le z jednim samim kozarcem. Gostje so ustali. Hišnik je nali kozarec s trojnim vinom, Helena ga je pritisnila na ustua, potem pa nesla okrog gostov, klanjajoč se njim, kakor je bila takrat navada. Hišnik je prilival, kolikor so odpili gostje.

Ko je Helena obšla vse brez izjeme, obrnil se je k gostom Morozov, ki je vedno z očmi sledil za njo.

— Dragi gostje, — rekel je, — zdaj prosim, da bi po starej ruskej navadi počastili mojo hišo, in ne bi zametovali mojega gospodarstva, prosim vas, dragi gostje, ne branite se poljubiti moje žene. Dmitrijevna, ustopi se na prostorno mesto in poljubi vsacega po vrsti.

Gostje so se zahvaljevali gospodarju. Helena je trepetajoč stala poleg peči in povešala oči.

— Knez, stopi bliže! — rekel je Morozov Vjazemskemu.

— Ne, ne, — zakričali so gostje, — gospodar mora prvi poljubiti gospodarico. Zgodi naj se tako, kakor je bil običaj pri naših prednikih.

— Naj bo po starej navadi, — rekel je Mo-

rozov, ter stopil je k Heleni in se jej je globoko priklonil. Ko sta se poljubila, bila so Helenina ustna vroča kakor ogenj, Morozovljeva pa mrzla kakor led.

Za Morozovom stopil je k njej Vjazemski.

Morozov je začel opazovati.

Oči Afanasija Ivanoviča zablistale so se kakor ogenj, pa Helenin obraz se ni premenil. Ona se vpričo moža in Serebrjanega ni bala nesramnega kneza.

„On ni,“ mislil si je Morozov.

Vjazemski se je globoko priklonil in poljubil Heleno, ko je poljub dalje trajal, kakor je bilo treba, obrnila se je ona v stran z vidno nevoljo.

— Ne, on ni! — ponovil je sam pri sebi Morozov.

Za Vjazemskim prišlo je na vrsto nekoliko opričnikov. Oni so se vsi po tedanjem običaji globoko priklonili in poljubili Heleno; pa Družina Andrejevič ni nič družega zapazil na ženinem obrazu, kakor nemir. Nekolikokrat so se priuždignile njene dolge trepalnice, kakor bi njen pogled iskal nekoga mej gosti.

— On je tukaj! — mislil si je Morozov.

(Dalje prih.)

samo za tega delj, da bi se dotičnikov pozornost obrnila na dra. Leitmaiera. Mi ne imenujemo nobenega imena, a bistroumni čitatelj bode takoj pogodil, kdo je izpustil ta „ballon d'essai“.

— (Velikonočna procesija) bode v novi cerkvi Jezusovega srca na velikonočno nedeljo zjutraj ob 4. uri. Udeležili se je bodo dečki in deklice iz sirotišnice. Svirala bode mestna godba pri procesiji.

— („Škrata“) izšla je včeraj 7. številka. Občinstvu priporočamo ta list v naročbo.

— (Ljubljanski „Sokol“) udeležil se bode svečanosti blagoslovljenja zastave „Savinjskega Sokola“ na binkošne praznike in corpore z zastavo.

— (Odbor „Sokola“) je v svojej včerajšnji seji sklenil, da se priredi v soboto 19. aprila „Jour-fixe“ v Šrejnerjevi pivovarni, v nedeljo 4. maja pa Sokolski večer v čitalnični restavraciji. Prvemu je reditelj podstarosta g. Nolli, drugemu pa odbor sam. — Potem je tudi sklenil, da bode prvi letošnji izlet „Sokola“ v Dol in sicer za ves dan, v nedeljo dne 11. maja.

— (Drž. poslanca dra. Viteziča) so preteklo nedeljo v Matuljah njegovi čestilci slovesno pozdravili in izrekli mu toplo priznanje za njegov govor v državnem zboru.

— (Pravda Langerholz), ki se je končala v 5. dan t. m. pred porotniki v Gradci, je zopetni dokaz, česa se je nadejati narodnjaku, živemu na Dolenjem Štarskem od strani zagrizenih naših nasprotnikov — nemčurjev. Še ni mah porastel na v nebo kričeje pravdi Haukovej iz Slovenjega Gradca in že nam nov slučaj kaže spridenost in podlost fakcijske druhalje. Gosp. Langerholz bil je poprej pristav v Šmarji pri Jelšah, zadnji čas pa v istej lastnosti pri okrožni sodnji v Celji. Ker je bil vsekdar odločen narodnjak in ni nikdar zatajeval svojega mnenja, so ga od marsikateri strani pikro gledali, bil je mnogokrati preziran in moral je pretrpeti marsikako neugodnost. A vse te neprilike in neugodnosti, s katerimi je bilo ovenčano Langerholzovo življenje, še neso bile dovolj nemčurske strasti, ki ga je hotela na vsak način uničiti. Napravili so ovadbo — javne se govori, da je to denunciacijo napravil, ali vsaj narekoval zloglasni G. —, da je g. Langerholz za svojega službovanja v Šmarji računil previsoke pristojbine za svoje komisijone ter dolžili ga goljufije, ker bi bil baje priče pregovarjal k krivej izpovedbi pri sodnji. Začela se je disciplinarna preiskava, katere rezultat je bil, da se je ves akt odstopil kazenske sodnji, naposled deželne sodnji v Gradci. Po tridnevnej obravnavi so nemški porotniki v Gradci vseh 8 vprašanj jednoglasno zanikali in gosp. Langerholz bil je nekrivim spoznan. Veseli nas, da so se gg. porotniki v Gradci pokazali prave močake, katerim je pred vsem do resnice in pravice, ožigosati pa moramo gnjusno postopanje Graške „Tagespost“, ki je še mej obravnavo prinašala napade na g. Langerholza, na njegovo narodnost in politično mišljenje, ter tako hotela uplovati na porotnike. „Tagespost“ že davno z dna duše zaničuje, a pri tej priliki je samo sebe prekosila in pokazala, kako npravno zanikrni in duševno pokvarjeni so njeni sodelavci. Vsled porotnega rezultata je gosp. Langerholz sicer dobil sijajno javno zadostitev, a kdo ga odškoduje za ogromne skrbi in sitnosti, katere mu je prouzročila brezimna (!) ovadba? Razmere na Dolenjem Štarskem so take, da bode resno misliti, kako jih zboljšati, kajti kakor vidimo iz tega in Haukovega slučaja skuša se uničiti obstanek in poštenje sedaj temu sedaj drugemu narodnjaku.

— (Pravico v Vesnici pri Kranji ribariti) za večne čase kupil je tukajšnji trgovec g. Franc Regoršek od barona Karola Codellija za 300 gld.

— (Hmelj nasadil) bode za poskušnjo g. Lenarčič na Vrhniki. Dovršile so se že vse priprave.

— (Narodni učitelji v Konjicah) izvolili so v okrajni šolski svet kot strokovnjaka g. J. Dobnika, učitelja pri sv. Florijanu, predsednikom učiteljskemu društvu pa g. L. Tribnika, nadučitelja v Zrečah. Vrlo!

— („Tržaški Sokol“) imel je preteklo nedeljo svoj prvi letošnji „jour fixe“. Navzočnih je bilo do 60 članov, spored nepričakovano lep. Gg. Prevec in Stelc svirala sta s posebno spret-

nostjo na citre in gosli, pevci peli so več ubranih zborov, podstarosta g. Longhino pa je izborno deklamoval Petrovičevega „Ludjaka“. Omeniti je tudi govorov mladega učitelja J. Bunca, Trinajstiča, Peršiča in drugih. Prvi „jour fixe“ obnesel se je jako dobro, vsi prisotni bili so jako zadovoljni z zabavo in točnim redom.

— (Na Donatskeji gori) pri Rogatci postavili so zavetno hišico, ter jej nadelili ime „Fröhlich“ v spomin bivšemu zdravniku, ki se je mnogo prizadeval za pot na to goro, raz katero je diven razgled.

— (Družba duhovnikov Lavantinske škofije) objavlja svoje 10. letno poročilo in račun za leto 1883. Družba jako dobro napreduje, kajti založnina znaša 46.508 gl., dohodkov je bilo 3519 gl. 36 kr. stroškov pa 1874 gld. 30 kr., mej temi 1785 gld., ki so se izplačali kot podpora družbenikom.

— (Roparsk umor.) V noči o 7. do 8. t. m. so v samotno krčmo pri „Strugarji“ blizu Luč v Gornjegradskem okraji ulomili nepoznani lopovi, ubili krčmarja, njegovo bolno ženo in sestro, ter pokrali, kar so mogli. Kmetje so tri klateže prijeli in izročili sodnji, a ne zna se, so li pravi.

— (Pri Rožeku) na Koroškem, kjer so že lani našli več zanimljivih keltskih grobov, zadeli so pred kratkem pri oranji na njivi zopet na tak grob, v katerem je bilo nekoliko klinaste posode, kosti, zapetnica, in več predmetov iz bron.

— (Za „Zetski dom“) nabrali so Črnogorci že 4508 gold. 62 kr.

### Najnovejše vesti.

„Prager Abendblatt“ priobčil je včeraj naslednjo brzojavko iz Weisskirchlitz na Češkem: Preteklo noč prišlo je več kot uradni sluge (biriči) preoblečenih mož v „Schweitzermühle“ pri Toplicah in so zahtevali od mlinarja, naj jim izroči vse vrednostne papirje, rekoč, da so od sodnije odposlani, ker je mlinar zatožen kot socijalist in ponarejalec državnih papirjev. Mlinar dal jim je štirideset tisoč v obligacijah, dve sto goldinarjev pa v gotovini. Roparji so potem odšli, a prej so še vse hlapce in dekle zaprli po raznih sobah. (Jednak slučaj nam je znan iz nemške kriminalne povesti, ki je morda uplivala na te lopove. Uredn.)

Najvišje sodišče na Dunaji je v pravdi Šenka in drugov storilo ukrep, da bi se Karol Šenk pomilostil, Hugo Šenk in Šlosarek pa obesila. Obešenje utegne biti koncem tega meseca.

V Londonu so včeraj detektivi prijeli fenijanca Fitzgeralda zaradi veleizdaje.

V Trstu so včeraj ujeli Sebastijana Uršiča s Slapa, tovariša J. Krta, kateri je (glej dopis iz Trsta) umoril svojo soprogo. Uršič je na sumu, da je pri umoru sodeloval. Našli so pri njem okrvavljene breguše.

### Tujci:

dne 10. aprila.

Pri Slonu: Vrhunc z Dunaja. — Campaiz Trsta. — Močnay iz Banjaluke.  
Pri Malici: Kralovski z Dunaja. — Baron Patz iz Pulja. — Schett z Dunaja. — Vitez pl. Wagner iz Tržiča. — Kaiser z Dunaja.

### Umrli so v Ljubljani:

V vojaški bolnici:

10. aprila: Franc Tisil, pešec 17. pešpolka, 22 let, za trebušno vročinsko boleznijo.

**Razširjeno zdravilo.** Množeca se naročila na Moll-ovo „Francosko žganje (drožnik) in sol“ dokazujejo o uspešnej uporabi tega sredstva proti protinu in trganju, kilam in ranam itd. Steklenica z navodom rabljenja 80 kr. Po poštnem povzeji ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (690—5)

NARODNA TISKARNA  
v Ljubljani  
priporočila po nizki ceni  
slovensko-nemške in  
vožne liste

## Pivovarna v Senožečah

ima v zalogi

### izvrstno domačo pivo

letošnjega izdelka v sodčkih in botelijah. Priporočila se vsem dosedanjim prejemnikom in drugim gostilničarjem, ki želé slav. občinstvu postreči z zdravim pijačo. Postrežba je natančna in cenovno.

Senožeče, pošta Postojna. (184—10)

### Meteorološko poročilo.

| Dan        | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura | Ve-trovi | Nebo    | Mo-krina v mm. |
|------------|----------------|------------------------|-------------|----------|---------|----------------|
| 10. aprila | 7. zjutraj     | 733-18 mm.             | + 5-4° C    | sl. svz. | d. jas. |                |
|            | 2. pop.        | 730-69 mm.             | + 17-0° C   | sl. svz. | jas.    | 0-00 mm.       |
|            | 9. zvečer      | 731-55 mm.             | + 8-6° C    | sl. jz.  | jas.    |                |

Srednja temperatura + 10-3°, za 1-3° nad normalom.

### Dunajska borza

dne 11 aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

|                                             |                     |
|---------------------------------------------|---------------------|
| Papirna renta                               | 79 gld. 80 kr.      |
| Srebrna renta                               | 80 „ 90 „           |
| Zlata renta                                 | 101 „ 25 „          |
| 5% marčna renta                             | 95 „ 40 „           |
| Akcije narodne banke                        | 851 „ — „           |
| Kreditne akcije                             | 321 „ 50 „          |
| London                                      | 121 „ 35 „          |
| Srebro                                      | — „ — „             |
| Napol.                                      | 9 „ 61 „            |
| C. kr. cekini                               | 70 „ — „            |
| Nemške marke                                | 59 „ 25 „           |
| 4% državne srečke iz l. 1854                | 250 gld. 123 „ 75 „ |
| Državne srečke iz l. 1864                   | 100 gld. 171 „ — „  |
| 4% avstr. zlata renta, davka prosta         | 101 „ 25 „          |
| Ogrska zlata renta 6%                       | 122 „ 10 „          |
| „ papirna renta 5%                          | 91 „ 75 „           |
| 5% štajerske zemljišč. od/ez. oblig.        | 104 „ 50 „          |
| Dunava reg. srečke 5%                       | 100 gld. 114 „ 50 „ |
| Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi | 121 „ 50 „          |
| Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice  | 108 „ 30 „          |
| Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice   | 106 „ 50 „          |
| Kreditne srečke                             | 100 gld. 175 „ — „  |
| Rudolfove srečke                            | 10 „ 19 „ 50 „      |
| Akcije anglo-avstr. banke                   | 120 „ 119 „ 50 „    |
| Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.         | 214 „ 50 „          |

Kdor želi nastopiti

(235—2)

## dobro službo,

v katerej bi si mogel zaslužiti na mesec 80—100 gld., naj se oglasi pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

## Malin na čolnéh

na Savi pod železniškim mostom pri Pogoniku v vasi Gornji Log, Litijskega okraja, je pod ugodnimi pogoji

na prodaj.

Natančneje se zvé pri gospodu Janezu Jeretini v Gradcu pri Litiiji. (236—2)

## Izumil!!!

Po neutrudljivih študijah se je dru. pl. Bendenu posrečilo napraviti

### pomado za lase,

o katerej se po vsej pravici trditi sme, da zadostuje svojemu namenu. Po tej pomadi v kratkem času zrastejo gosti lasje in brada, ter je tudi dober pripomoček proti izpadanju las. Izumitelj jamči za gotov uspeh.

Cena lončku 2 gld.

Pristna se dobiva proti predpošiljavi zneska pri izumitelji samem, dru. pl. Bendenu, Prag, Salmgasse 7. (56—24)

## Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To pripristo in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedij, da se dokáže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše žilodčne bolezni. Prav izvrstno ustrezajo zoper hemorjide, proti boleznim na jetrah in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjost, zoper skropok ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbo in pošiljate pa jedino v lekarni Cristofolotti v Gorici. V Ljubljani jedina zaloga v lekarni Jul. pl. Trnkoczy, na Mestnem trgu št. 4.

Steklenica stane 30 kr. (89—20)

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zaradi dobičkaželjnosti tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nima nobene moči in vrednosti.